

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615202410
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5615202410.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti odporkyni: F. H., nar. X.XX.XXXX, bytom D. F. XXX, v konaní o zaplatenie sumy 3.917,67 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 8C/113/2015-47 zo dňa 29. apríla 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh vo zvyšku zamietol v časti, ktorou nepriznal nárok na úrok z omeškania, ako aj vo výroku o trovách konania, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie, v ostatnej časti tento potvrdzuje.

V odvolaními nenapadnutom výroku, ktorým uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi istinu 1.204,44 eur a istinu 69 eur spolu s úrokom z omeškania 8,05 % ročne z istiny 69 eur od 18.4.2015 do zaplatenia, ponecháva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu 1.204,44 eur a istinu 69 eur spolu s úrokom z omeškania 8,05 % ročne z istiny 69 eur od 18.04.2015, vo zvyšku súd návrh zamietol a odporkyni nepriznal právo na náhradu trov konania.

Mal preukázanú existenciu ich dvoch zmluvných vzťahov, uzatvorených 06.12.2011. Obidve písomné zmluvy sa nachádzajú na jednej listine. Prvou z nich je zmluva o spotrebiteľskom bezúčelovom úvere, druhá je zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere (úverový prípad č. 4270244488001) neobsahuje dojednanie podľa ust. § 9 ods. 2 písmena k) a f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy je fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd navrhovateľovi priznal iba právo na zaplatenie splátok, ktoré sa stali splatné do vyhlásenia rozsudku, teda splátok splatných od 15.01.2012 do 15.04.2015. Ide o 40 splátok, každá vo výške 82,96 eur (ich súčin je 3.318,40 eur), z ktorých odporkyňa zaplatila podľa prehľadu splácania 2.113,96 eur, takže nezaplatený rozdiel je 1.204,44 eur, na zaplatenie ktorého bola odporkyňa zaviazaná. Dĺžné úroky z úveru z dôvodu bezúročnosti úveru neboli priznané. Právo na poistné plnenie 19,70 eur navrhovateľ nepreukázal. Úrok z omeškania z tejto časti záväzku navrhovateľovi nebol priznaný, lebo nebol ani uplatnený. Predmetom zmluvy o revolvingovom úvere (úverový prípad č. 42702444881100) bolo poskytnutie úveru vymedzeného úverovým rámcem 5.000 eur a aktuálnym úverovým rámcem 600 eur, z ktorého odporkyňa v čase od 28.05.2012 do 13.02.2014 vyčerpala 1.041,11 eur a uhradila 972,11 eur. Aj v tejto časti je úver bezúročný a bez poplatkov, a preto bola odporkyňa zaviazaná na zaplatenie rozdielu medzi sumou, ktorú si požičala a ktorú vrátila, t.j. 69 eur. Ani pri tejto zmluve právo na poistné plnenie 11,25 eur navrhovateľ nepreukázal.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 O.s.p.. Úspech navrhovateľa v konaní je 32,50 %, jeho neúspech je v rozsahu 67,50 % a ich pomer 35 % v prospech odporkyne, ktorá si však náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, a to do výroku, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol. Navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Pokiaľ išlo o úverový prípad č. 4270244488001, mal za to, že zmluva obsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti. Dodržal postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pri vyhlasovaní mimoriadnej splatnosti. Nesúhlasil s názorom súdu, že mu nebol priznaný úrok z omeškania z časti záväzku, nakoľko si ho nemal uplatniť. Úrok z úveru, ako aj úrok z omeškania si riadne uplatnil. K poisteniu uviedol, že odporkyňa svojím podpisom potvrdila, že sa oboznámila s platnými Rámcovými zmluvami o poistení č. CTM2049 a CTM3059. Pokiaľ išlo o úverový prípad č. 42702444881100, poukázal na to, že ide o úver formou dovoleného prečerpania, t.j. nemohol vôľu odporkyne predpokladať ani ovplyvniť, preto v zmluve nebolo možné uviesť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ďalej poukázal na to, že dodržal postup podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Takisto ako pri predchádzajúcej zmluve nesúhlasil s názorom súdu, že mu nebol priznaný úrok z omeškania z časti záväzku, nakoľko si ho nemal uplatniť. Úrok z úveru, ako aj úrok z omeškania si riadne uplatnil. K poisteniu uviedol, že odporkyňa svojím podpisom potvrdila, že sa oboznámila s platnými Rámcovými zmluvami o poistení č. CTM2049 a CTM3059. Mal za to, že v konaní dostatočne preukázal oprávnenosť žalovaného nároku a v priebehu konania riadne označil a založil do súdneho spisu všetky relevantné dôkazy. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu nevydarila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. toto rozhodnutie vo výroku, ktorým návrh vo zvyšku zamietol v časti, ktorou nepriznal nárok na úrok z omeškania, ako aj vo výroku o trovách konania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie v ostatnej časti tento výrok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V nenapadnutej časti ostal rozsudok nedotknutý.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky vymedzuje ust. § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (táto úprava zjavne dopadá na tzv. sporové konania s postavením účastníkov ako navrhovateľa a odporcu, tak i na tzv. konania nesporné). Korektným a i ústavne konformným výkladom ustanovení O. s. p. citovaných zhora (najmä však § 157 ods. 2 O. s. p.) potom treba dospieť k záveru, že v nich uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia v napadnutom výroku, ale napr. aj existencia nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. i prípad, keď právne závery zo skutkových zistení nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôvodov, z ktorých mali byť príslušné zistenia vyvodené. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je aj odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia (ktoré sa tak vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma i možnosť náležite skutkovo i právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo dokonca aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku neriadil dôsledne s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, čo činí jeho rozhodnutie nepreskúmateľným. Neodôvodnené alebo nedostatočne odôvodnené rozhodnutie nedovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd ich veci vyložil a aplikoval príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní. Takýto postup je porušením konkrétnych procesných práv účastníka, a teda odňatím možnosti účastníka konať pred súdom, čo je dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p..

Prvostupňový súd nepriznal navrhovateľovi úrok z omeškania zo sumy 1.204,44 eur, pričom ani odvolaciemu súdu nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľovi nepatrí tento úrok. Ako vyplynulo zo samotného návrhu vo veci navrhovateľ si tento úrok (z omeškania) riadne uplatnil. Uplatnil si ho tým istým spôsobom ako úrok z omeškania, ktorý súd zo sumy 69 eur priznal. Rozhodnutie súdu je v tejto časti nepreskúmateľné, nakoľko skutočnosť, že nepriznal uvedený úrok, súd odôvodnil tým, že si ho navrhovateľ neuplatnil, pričom aj z návrhu je zrejmé, že tento úrok uplatnený bol.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu opätovne rozhodnúť o nároku na úrok z omeškania 1.204,44 eur a posúdiť odkedy tento nárok navrhovateľovi patrí s tým, že tak ako je vyššie uvedené bude musieť svoje rozhodnutie i zákonným spôsobom zdôvodniť.

Pokiaľ ide o zvyšné námietky navrhovateľa odvolací súd dodáva, že z ustáleného skutkového stavu okresným súdom vyplýva, že medzi navrhovateľom a odporkyňou bol uzavretý spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa aplikujú ustanovenia zákona o spotrebiteľskom úvere (zákon č. 129/2010 Z.z., ďalej iba „ZoSÚ“) a ustanovenia o ochrane spotrebiteľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1 predmetného zákona.

Pre spotrebiteľský úver sa v ZoSÚ z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Vyššie citované ustanovenie § 11 ods. 1 ZoSÚ vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodrží iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda k podstatným obsahovým náležitosťiam zmluvy. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 ZoSÚ neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

ZoSÚ ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

Pokiaľ išlo o obidva úverové prípady, je nutné zdôrazniť, že postačí aj iba absencia jednej z obligatórnych náležitostí, čo činí úver za bezpoplatkový a bezúročný. Teda pokiaľ aj navrhovateľ v odvolaní poukázal na to, že úver (úverový prípad 4270244488001) má uvádzané náležitosti, mal odvolací súd za to, že tento úver bol bez poplatkov a bezúročný, nakoľko nebolo preukázané, že by mal všetky zákonom vyžadované obligatórne náležitosti.

Účelom náležitosti ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ je, aby spotrebiteľ vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu navrhovateľa. Pokiaľ išlo o úverový prípad 42702444881100, nebolo možné akceptovať odvoláciu námietku navrhovateľa, že v prípade

revolvingového úveru nie je možné takto rozložiť splátku, keďže pri uzatváraní zmluvy nie je zrejme jej výška. Daná špecifikácia mala byť vyjadrená aspoň pomerným spôsobom (napr. percentuálne). Keďže v zmluve nie je náležite určené, v akej časti má byť započítaná splátka na istinu, v akej časti na úrok z istiny, alebo poplatku, spotrebiteľ by nemal vedieť, v akej časti má zaplatenú istinu (v akej časti ju veriteľ započítal na zaplatenie istiny) a v akej časti ostatné poplatky. Práve i z tohto dôvodu zákonodarca uvedené označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, bez ktorého uvedenia sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Keďže uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi, ako správne konštatoval okresný súd, neobsahuje, nemožno potom konštatovať splnenie písomnej formy zmluvy vo vzťahu k tejto podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto poskytnutý úver navrhovateľom odporčynie je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že navrhovateľ nepreukázal hodnoverným spôsobom, že pri každej jednotlivej úverovej zmluve dodržal svoju notifikačnú povinnosť v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Pokiaľ išlo o rámcové zmluvy s Poistovňou Cardif Slovakia, a. s., s ktorými sa mala odporkyňa oboznámiť, aj odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ nepreukázal, že by sa predmetné úverové prípady vzťahovali, t.j. nemal preukázané, že sa rámcové zmluvy vzťahujú na zmluvný vzťah, ktorý s odporkyňou uzatvoril.

O trovách odvolací súd nerozhodoval, nakoľko o nich v zmysle ust. § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.